

Tájékoztató a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés sajátos feltételeiről

A hallgatói jogviszony a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján, a beiratkozással jön létre. A magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgató a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben (a továbbiakban: Nftv.) meghatározott sajátos feltételek teljesítésére köteles. Ugyanezen feltételek vonatkoznak az önköltséges képzésről állami ösztöndíjjal támogatott képzésre átsorolt, valamint a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésre átvétel alapján hallgatói jogviszonyt létesítő hallgatóra is. Amennyiben a felvételt nyert jelentkező a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeit nem vállalja, részére a felsőoktatási intézmény ugyanazon képzésre köteles felajánlani az önköltséges képzésben való részvétel lehetőségét. A sajátos feltételekkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat jelen tájékoztató foglalja össze.

- 1) A hallgató által teljesítendő feltételek tekintetében a magyar állam köteles:
 - a) a hallgató által az adott képzésben igénybe vett támogatási idő alatt, de legfeljebb a hallgatói jogviszonyának megszűnéséig a magyar állami ösztöndíjas hallgatóra tekintettel biztosítani a felsőoktatási intézménynek a hallgató magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésének költségeit (a továbbiakban: állami ösztöndíj),
 - b) foglalkoztatáspolitikai eszközrendszerére támaszkodva törekedni arra, hogy a magyar állami ösztöndíjas hallgató számára a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés befejezését követően megfelelő munkalehetőséget biztosítson.

Az állami ösztöndíj igénybevételének sajátos feltételei

- 2) Az állami ösztöndíjjal támogatott képzésre besorolt jelentkező a beiratkozáskor nyilatkozik a képzés feltételeinek vállalásáról.
- 3) A magyar állami ösztöndíjas hallgató köteles:
 - a) az általa folytatott, magyar állami ösztöndíjjal támogatott adott képzésen a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott tanulmányi idő alatt, de legfeljebb a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott képzési idő másfélszeresén belül megszerezni az oklevelet, és
 - b) az oklevél megszerzését követő húsz éven belül az általa állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban magyar joghatóság alatt álló munkáltatónál a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. §-ában meghatározott biztosítási jogviszonyt eredményező munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt fenntartani vagy magyar joghatóság alatt vállalkozási tevékenységet folytatni (a továbbiakban: hazai munkaviszony),
 - c) általánként megfizetni a hallgató adott képzésére tekintettel a magyar állam által folyósított 1) a) pont szerinti állami ösztöndíj 50%-ának megfelelő összeget a Magyar Államnak, ha a 3) a) pontban meghatározott határidőn belül nem szerzi meg a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésben az oklevelet, vagy
 - d) visszafizetni az adott képzésére tekintettel a magyar állam által folyósított 1) a) pont szerinti magyar állami ösztöndíjnak – évente a Központi Statisztikai Hivatal által megállapított éves átlagos fogyasztóiár-növekedés mértékével növelt – összegét a magyar államnak, ha az oklevél megszerzését követően nem tart fenn a 3) b) pont szerint hazai munkaviszonyt.
- 4) Ha a hallgató párhuzamos képzésben folytatja tanulmányait, vagy egymást követően több oklevelet szerez, a 3) b) és d) pont szerinti kötelezettséget az első oklevél megszerzésének időpontjától kell számítani, és képzésenként teljesíteni kell.
- 5) A 3) b) pontban meghatározott kötelezettség több részletben is teljesíthető.
- 6) Amennyiben a magyar állami ösztöndíjas hallgató hallgatói jogviszonyának fennállása alatt a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésében finanszírozási formát vált, és önköltséges formában folytatja a tanulmányait az adott képzésen, a 3) b)–d) pontjaiban meghatározott kötelezettségek csak a magyar állami ösztöndíjjal támogatott időszakra vonatkozóan terhelik.
- 7) A 3) a) pontban meghatározott kötelezettség a szakváltást nem korlátozza. A szakváltás történhet a képzés munkarendjének, nyelvének, helyének megváltoztatásával, átvétellel, felvételi eljárás útján. A felvételi eljárás útján történő szakváltás az oklevél szerzése nélkül befejezett felsőoktatási képzést követő egy éven belül teljesített beiratkozással lehetséges. Szakváltás esetén a feltételek teljesítése szempontjából az újabb szak képzési ideje, képzési költsége az irányadó.

A teljesítés sajátos feltételei

- 8) A hazai munkaviszony időtartamába beleszámít
 - a) a terhelességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási segély és a gyermekgondozási díj folyósításának időtartama,
 - b) az az időszak, amely alatt a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató részére a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvényben meghatározott álláskeresési járadékot folyósítottak.

- 9) A szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy a 3) b) pontban meghatározott kötelezettséget a származási országában is teljesítheti.
- 10) A hitéleti képzésben részt vevő magyar állami ösztöndíjas hallgatót a 3) b) és d) pontban meghatározott kötelezettségek nem terhelik és a 3) c) pontban foglaltak a hitéleti képzés sajátos követelményeinek figyelembe vételével érvényesíthetők.
- 11) A hazai munkaviszony időtartama teljesítésének számításakor a Magyarországon önkéntes katonai szolgálat alapján fennálló, valamint a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy esetében a származási országában teljesített, társadalombiztosítási jogviszonyt eredményező munkavégzésre irányuló jogviszonyt kétszeres mértékben kell figyelembe venni.
- 12) A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv (a továbbiakban: Oktatási Hivatal) a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató kérelmére a 3) a) pont alapján meghatározott feltétel teljesítésének felfüggesztését engedélyezi
 - a) a külföldi felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokra,
 - b) nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése érdekében felnőttképzésben folytatott tanulmányokra tekintettel.

Egyenlegközlő

- 13) A képzés befejezését megelőzően az Oktatási Hivatal a nyilvántartása alapján a magyar állami ösztöndíjas hallgatóval évente közli az általa igénybe vett állami ösztöndíj összegét.
- 14) Az Oktatási Hivatal a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés befejezésének, vagy ha a magyar állami ösztöndíjas hallgató az adott képzést nem fejezi be, a hallgatói jogviszony megszűnésének időpontjától számított hatvan napon belül közli a volt magyar állami ösztöndíjas hallgatóval az adott képzésen általa igénybe vett állami ösztöndíj teljes összegét.
- 15) Az Oktatási Hivatal az oklevélszerzést követően nyomon követi a volt magyar állami ösztöndíjas foglalkoztatási útját és évente közli az igénybe vett állami ösztöndíjnak a 3) d) pont szerinti feltétel teljesítése során irányadó aktuális, a fenntartott hazai munkaviszony ideje arányában csökkentett összegét.

Visszafizetési kötelezettség

- 16) Amennyiben az Oktatási Hivatal megállapítja, hogy a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató visszatérítési kötelezettsége fennáll, erről határozatot hoz. A visszatérítendő állami ösztöndíj összegét a határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül kell megfizetni (esedékesség).
- 17) A magyar állami ösztöndíj vagy annak egy része visszatérítését a volt magyar állami ösztöndíjas hallgatót foglalkoztató munkáltató vagy más személy – az Oktatási Hivatalhoz intézett nyilatkozat benyújtásával – átválthatja.
- 18) A visszatérítési kötelezettség személyhez kötődő kötelezettség, mely nem terheli a hagyatékot.

Részletfizetés

- 19) A volt magyar állami ösztöndíjas hallgató kérelmére az Oktatási Hivatal ötmillió forint alatti összegű állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettsége esetén legfeljebb tíz évre szóló, ötmillió forint feletti összegű állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettsége esetén legfeljebb tizenöt évre szóló részletfizetést engedélyez. A fizetési kötelezettség az esedékességet megelőzően is teljesíthető.
- 20) A részletfizetés ideje alatt megvalósuló – a 26. pont, illetve 27. és 28. pont szerinti – körülmény, a mentesség megállapításának időpontjában még fennálló kötelezettség teljesítésére vonatkozik.

Mentesülés

- 21) A volt magyar állami ösztöndíjas hallgatónak nem kell teljesítenie a 3) c) pont alapján meghatározott kötelezettséget, ha beiratkozását követően az adott szakon
 - a) felsőoktatási szakképzés, illetve osztott képzés esetén legfeljebb egy félévig,
 - b) osztatlan képzés esetén legfeljebb két félévig
 folytatott tanulmányokat magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésben és szakváltásra nem került sor.
- 22) A volt magyar állami ösztöndíjas hallgatónak nem kell teljesítenie a 3) c) pont alapján meghatározott feltételt vagy annak egy részét, ha a visszafizetési időszak alatt hazai munkaviszonyt létesít, tart fenn, annak időtartamával arányosan.
- 23) Az Oktatási Hivatal a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató kérelmére a 3) c) pont alapján meghatározott feltételt teljesítettnek tekinti, ha a hallgató hazai munkaviszonyt az állami ösztöndíjjal igénybe vett képzési időnek megfelelő időtartamban tart fenn.
- 24) Ha a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató a 23. pont szerinti mentesítést kérelmezi, a mentesítési döntés jogerőre emelkedésének napjától az állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányi idővel megegyező időtartamot követő háromszázhatvanodik napig teljesítheti a hazai munkaviszony fenntartási kötelezettségét.
- 25) Ha a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató a 23. pont szerinti időtartamon belül ismételt hallgatói jogviszonyt létesít, a Hivatal kérelmére a 23. pontban foglalt munkaviszony fenntartási kötelezettségének a teljesítését a hallgatói jogviszony fennállásának időtartamára felfüggeszti.

- 26) A volt magyar állami ösztöndíjas hallgatónak nem kell teljesítenie a 3) a) pontban meghatározott feltételt, illetve a 3) c) pont alapján fennálló még nem teljesített kötelezettséget, ha három gyermeket szül.
- 27) Az Oktatási Hivatal a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató kérelmére a 3) a) pont alapján meghatározott feltételt teljesítettnek tekinti, ha a hallgató az oklevelét tartós betegsége, balesete, szülés miatt nem képes megszerezni.
- 28) Az Oktatási Hivatal a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató kérelmére a 3) b)–d) pontok alapján meghatározott feltételt vagy annak egy részét teljesítettnek tekinti, ha a hallgató a kötelezettségét megváltozott munkaképességére tekintettel, tartós betegsége, balesete, szülés, kettő vagy több gyermek nevelésére tekintettel vagy más váratlan ok miatt, önhibáján kívül nem képes teljesíteni.

Visszafizetési kötelezettség végrehajtása

- 29) A magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésre tekintettel az Oktatási Hivatal által megállapított visszafizetési kötelezettség adók módjára behajtandó köztartozás.
- 30) Amennyiben a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató, vagy a 17. pont szerinti átvállaló személy az Oktatási Hivatal által jogerősen megállapított visszafizetési kötelezettséget
- a) határidőre nem teljesíti, és
 - b) a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató részletfizetési vagy az Nftv. vonatkozó szakaszaiban meghatározott egyéb mentesítési kérelmet nem terjeszt elő, vagy az e kérelmek tárgyában hozott jogerős döntésben foglaltaknak határidőre nem tesz eleget,
- a visszatérítendő összeg behajtása érdekében az Oktatási Hivatal átadja az ügyet az állami adóhatóságnak.
- 31) Az állami adóhatóság a visszatérítési kötelezettség érvényesítésére folytatott végrehajtási eljárásában a végrehajtási jogot az ingatlan-nyilvántartásba a magyar állam javára jegyezteti be.

Egyebek

- 32) Az oklevélszerzés és a hazai munkaviszony nyilvántartásával, az állami ösztöndíj utólagos visszatérítési kötelezettségével és a teljesítési kötelezettségek alóli felmentések megállapításával kapcsolatos feladatokat első fokon az Oktatási Hivatal, másodfokon az oktatásért felelős miniszter látja el.
- 33) Az Oktatási Hivatal a magyar állami ösztöndíjban részesített személlyel elektronikus úton is kapcsolatot tarthat. Az Oktatási Hivatalnál a kapcsolattartásra fenntartott tematikus e-mail cím a következő: hsz@oh.gov.hu.
- 34) Az állami ösztöndíjas hallgató által vállalt kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, ellenőrzése céljából az Oktatási Hivatal nyilvántartja a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató Nftv. 5. melléklete szerint meghatározott személyes, képzési, munkaviszony időtartamára vonatkozó stb. adatait. Az adatok a (volt) hallgató részére meghatározott feltételek teljesítésétől számított 5 évig kezelhetők. A bíróságnak, a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bírósági végrehajtónak, valamint az államigazgatási szervnek a konkrét ügy eldöntéséhez szükséges bármely adat, a nemzetbiztonsági szolgálat részére valamennyi adat továbbítható.
- 35) Jelen tájékoztató a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény vonatkozó rendelkezései alapján készült. Az állami ösztöndíjjal támogatott képzés sajátos feltételeire vonatkozó szabályozás részletesen elsősorban az Nftv. 48/A. § - 48/S. § szakaszaiban, és a törvény, valamint a kapcsolódó kormányrendeletek (a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény végrehajtásához szükséges egyes rendelkezésekről szóló 48/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelet 1. § - 5/A. §) további rendelkezéseiben ismerhető meg. Jogszabályváltozás esetén az állami ösztöndíj igénybevételének feltételei módosulhatnak.

Budapest, 2014. július 18.

Oktatási Hivatal